

Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten
Postboks 0213 Skøyen
0213 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4431-

Dato
1. februar 2023

Tildelingsbrev for Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten 2024

1. Rolle, oppgaver og resultatmål for 2024

Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten (Ukom) er et forvaltningsorgan administrativt underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Ukom skal utføre sine oppgaver uavhengig og selvstendig, og kan ikke instrueres i faglige spørsmål.

Ukoms rolle og oppgaver følger av lov 16. juni 2017 nr. 56 om Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten. Ukom er gjennom loven gitt myndighet til å gjennomføre undersøkelser av alvorlige hendelser eller andre alvorlige forhold i helse- og omsorgstjenesten. Det forventes at Ukom utfører sitt samfunnsoppdrag på en effektiv måte innenfor de rammer regelverket og de tildelte ressurser setter.

Ukom skal i 2024:

1. Gjennomføre undersøkelser som omfatter både spesialisthelsetjenester og kommunale helse- og omsorgstjenester. Pasienter/pårørende skal alltid involveres og systematisk evaluering skal gjennomføres etter hver undersøkelse.
2. Bidra til læring og forebygging av alvorlige hendelser i helse- og omsorgstjenesten, herunder blant annet gjennom deltakelse på viktige arenaer for kunnskapsformidling rundt pasientsikkerhet.
3. Drive kompetanseutveksling med sikkerhetsfaglige miljø i næringer utenfor helse- og omsorgstjenesten, så som transport- og petroleumsnæringen.
4. Fortsette planmessig relasjonsbygging med helseforetak, kommuner, yrkesorganisasjoner, pasient- og brukerorganisasjoner, samt kunnskapsmiljøer og forvaltningsorganer med roller i det nasjonale pasientsikkerhetsarbeidet.

5. Bygge samarbeid med nasjonale pasientsikkerhetsaktører i Norden og internasjonalt, der dette er hensiktsmessig for oppdraget.
6. Ved behov bidra i Norges globale helseforpliktelser innen pasientsikkerhetsfeltet, etter nærmere forepørelse fra Helse- og omsorgsdepartementet, Helsedirektoratet eller Statens helsetilsyn.

2. Informasjon om totalrammen

Det vises Prop. 1 S (2023–2024), jf. Innst. 11 S (2023–2024) angående bevilgning til Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten. Det er vedtatt følgende bevilgning til Ukom i 2024:

(Beløp i 1000 kroner)		
Kap. 749		
Post 01	Driftsutgifter	44 226

Bevilgningen styrkes med totalt 1 995 000 kroner sammenlignet med saldert budsjett 2023, knyttet til følgende endringer:

- Det er innarbeidet kompensasjon for ordinær pris- og lønnsvekst med til sammen 1 664 000 kroner. Av dette utgjør prisomregningen på posten 377 000 kroner og lønnskompensasjon for 2024 1 287 000 kroner.
- Effekt av ekstraordinær prisvekst i 2023 utgjør 398 000 kroner.
- Bevilgningen er redusert med 67 000 kroner i effektiviseringskrav.

3. Føringer

3.1 Kommunikasjon

Ukom skal ha et aktivt forhold til kommunikasjon, både internt og eksternt. Virksomhetens kommunikasjon skal bygge på [statens kommunikasjonspolitikk](#) og være i samsvar med gjeldende regelverk. Helse- og omsorgsdepartementet forventer at Ukom kommuniserer aktivt til tjenestene og offentligheten om resultater og utvikling innen sitt ansvarsområde. Virksomheten skal orientere departementet i god tid før offentliggjøring av store eller viktige rapporter eller utredninger som virksomheten har gjennomført eller bestilt.

3.2 Oppfølging av krav i språkloven

Det følger av lov om språk § 13 at statlige organer skal ha minst 25 prosent av både bokmål og nynorsk i allment tilgjengelige dokumenter. Av § 14 følger det at statsorgan skal gjøre skjemaer og andre selvbetjeningstjenester tilgjengelige på bokmål og nynorsk samtidig. Vi ber Direktoratet for medisinske produkter planlegge for produksjonen i 2024 slik at lovkravene etterleves. Direktoratet skal i årsrapporten for 2024 redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne.

3.3 Internkontroll

Ukom skal ha et system for internkontroll etter *Reglement for økonomistyring i staten*. Det innebærer at virksomheten skal etablere systemer og rutiner som har innebygd internkontroll for å sikre at:

- Beløpsmessige rammer ikke overskrides og at forutsatte inntekter kommer inn
- Måloppnåelse og resultater står i et tilfredsstillende forhold til fastsatte mål og resultatkrav, samt at eventuelle vesentlige avvik forebygges, avdekkes og korrigeres i nødvendig utstrekning
- Ressursbruken er effektiv
- Regnskap og informasjon om resultater er pålitelig og nøyaktig
- Virksomhetens verdier, herunder fast eiendom, materiell, utstyr, verdipapirer og andre økonomiske verdier, forvaltes på en forsvarlig måte hvor risikofaktorer identifiseres og mottiltak skisseres

3.4 Felles tjenestesenter i Norsk helsenett SF

Departementet viser til tildelingsbrev av 19.02.2016 om regjeringens beslutning om å innføre en konsernmodell for produksjon av administrative tjenester for alle departementets etater.

Departementet minner om at etatene skal benytte Norsk helsenett SFs felles tjenestesenter for anskaffelser, IKT og dokumentasjonsforvaltning (arkiv) når det er behov for tjenester som dekkes av felles tjenestesenter sitt tjenestetilbud.

Anskaffelse

Etatene skal i samarbeid med Norsk helsenett SF bidra til å sikre at endringer i Lov og forskrift om offentlige anskaffelser blir gjennomført på en god måte.

Etatene skal sørge for at inngåtte fellesavtaler blir implementert i egen virksomhet og sikre nødvendig lojalitet til disse. Etatene skal bidra med informasjon om leverandørtransaksjoner/forbruksdata slik at lov- og forskriftspålagte forpliktelser og myndighetskrav kan oppfylles.

IKT

I dagens geopolitiske situasjon, er det behov for et fortsatt sterkt fokus på å styrke informasjonssikkerheten innen IKT-området. Plattformene til den sentrale helseforvaltningen trenger modernisering og innsatsen for å redusere sårbarheter og øke robustheten i etatenes egne applikasjoner må fortsette. Departementet legger til grunn at Norsk helsenett SF og etatene samarbeider godt om videre arbeid med modernisering av IKT-plattformene for å styrke informasjonssikkerheten innen IKT-området.

Dokumentasjonsforvaltning

Etatene skal arbeide videre med digitalisering av eget arkivmateriale. Departementet viser til at Norsk helsenett SF og Norsk Helsearkiv er i dialog om etablering av ny tjeneste for digitalisering av den sentrale helseforvaltningens papirarkiver og avlevering til Arkivverket. Det er startet opp en pilot med Folkehelseinstituttet i oktober 2023, og etatene oppfordres til å bygge videre på erfaringene fra piloten.

Etatene skal forberede innføring av Norsk helsenett SFs tjeneste *Helsepost* som en videreføring av oppdraget *Digitalisert arkivfunksjon*. *Helsepost* vil kunne gi gevinster for etatene, både når det

gjelder kostnadsbesparelser og innen personvernområdet.

Etater som ikke allerede har tatt i bruk de nasjonale felleskomponentene *eFormidling* og *eSignering*, skal i samarbeid med Norsk helsenett SF innføre løsningene i løpet av 2024.

3.5 Systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk

Det er et mål med systematisk og helhetlig arbeid for å redusere klimagassutslipp, naturfotavtrykk og energibruk. Ukom skal følge opp dette målet. I arbeidet skal det tas hensyn til ivaretagelse av virksomhetens kjerneoppgaver og kostnadseffektivitet.

Ukom skal også vurdere hvordan klimaendringene vil påvirke virksomheten. Ukom skal gjøre systematiske vurderinger av egen energibruk og ta i bruk lønnsomme og energieffektive løsninger, samt øke energifleksibiliteten der dette er relevant.

3.6 Positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse

Regjeringen har høye ambisjoner når det gjelder mangfold. Statlige virksomheter skal ha en positiv utvikling i antall ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring.

Arbeidsgiverne skal i samarbeid med de tillitsvalgte selv definere et hensiktsmessig ambisjonsnivå ut fra virksomhetens egenart og størrelse

Ukom skal i årsrapporten oppgi antallet ansettelser av personer med funksjonsnedsettelse og/eller fravær fra arbeid, utdanning eller opplæring i 2024 og omtale utviklingen sett opp mot virksomhetens gjennomsnitt for 2020 og 2021.

3.7 Redusere konsulentbruken

Det er et mål at staten samlet sett skal redusere konsulentbruken ved å utvikle egenkompetanse. Ukom skal arbeide for å redusere konsulentbruken innen områder der det ligger til rette for å benytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes.

Ukom skal i årsrapporten for 2024 rapportere om konsulentbruken og oppfølgingen av fellesføringen, herunder om totalbeløp for kjøp av konsulenttjenester, hvilke tiltak som er iverksatt og konkrete resultater. Dersom det er fagområder og/eller kompetanseområder i virksomheten der konsulenter benyttes i særlig grad, skal bakgrunnen for dette omtales nærmere.

Ukom skal som en del av rapporteringen også gi en overordnet omtale av eventuelle kjøp av konsulenttjenester fra kommunikasjonsbransjen (alle typer kommunikasjonstjenester) i 2024 og opplyse om totalbeløp for kjøp av slike tjenester. Dersom utgifter til kjøp av konsulenttjenester er vesentlige, bør virksomheten i note til årsregnskapet spesifisere dette nærmere. Dersom virksomheten har større kjøp av konsulenttjenester fra andre statlige leverandører, bør dette fremgå særskilt.

Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet vil tidlig i 2024 sende ut et rundskriv med utdypende forklaring om hvordan virksomhetene skal forstå fellesføringene og hvordan de skal framstille resultatene i årsrapportene.

4 Fullmakter

4.1 Personalfullmakter

Ukom fikk fra og med 2020 tilsettingsmyndighet.

Ukom har ikke forhandlingsfullmakt og kan derfor verken foreta lønnsforhandlinger på særlig grunnlag eller gjennomføre eventuelle årlige lokale forhandlinger. Ukom vil imidlertid ha hjemmel til å endre lønn administrativt, jf. HTA pkt. 2.5.5 nr. 3. Personalfullmakter for Helse- og omsorgsdepartementets underliggende virksomheter for 2024 er vedlagt.

4.2 Fullmakter i henhold til bevilgningsreglement

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Gjeldende vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene fremgår av R-110/2023 *Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet* (Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet (regjeringen.no)). Det vises også til Finansdepartementets veileder til statlig budsjettarbeid som forklarer budsjettfullmaktene nærmere.

Med hjemmel i kongelig resolusjon av 2. desember 2005 gis departementene fullmakt til å samtykke i at det inngås leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret. Fullmakten gjelder på de vilkår som fremgår av pkt. 2.3 i R-110/2023. Fullmakten delegeres med dette til virksomheten.

For husleieavtaler gjelder vilkår og prosedyrer som fremgår av Kommunal- og moderniseringsdepartementets *Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor*, sist endret 13. januar 2017 (*Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor* (regjeringen.no)).

5 Styringsdialog og rapportering

Den formelle rapporteringen fra Ukom til Helse- og omsorgsdepartementet skal gis i etatsstyringsmøtene og gjennom ordinære rapporteringer. Ukom skal varsle departementet om vesentlige avvik straks de blir kjent.

5.1 Regnskapsrapporter

Det skal rapporteres etter kontantprinsippet på regnskapstall pr. 31. august og 31. desember. Alle økonomiske data det rapporteres på, periodiseres i hele måneder.

Alle regnskapsdata skal sammenholdes med periodisert budsjett, og alle vesentlige avvik skal forklares. Prognoser skal ha med både forventede inntekter og utgifter fordelt per måned. Ved eventuelt avvik må Ukom komme med forslag til tiltak som skal iverksettes for å bringe regnskapet i balanse ved årets slutt.

5.2 Risikovurderinger

Ukom skal utarbeide risikovurderinger for virksomheten. Disse vil inngå i departementets styring og oppfølging av virksomheten. Risikovurderingene skal primært knyttes til virksomhetens mulighet for å nå målene som er satt, men det vil også være relevant å vurdere styringsdialogen med departementet og bestemte funksjoner i virksomheten. Virksomheten må rapportere til departementet om risiko og eventuelle tiltak for å redusere kritiske risikoområder til et akseptabelt nivå. Risiko skal være et fast tema i etatsstyringsmøtene mellom departementet og Ukom.

5.3 Årsrapport 2023

Ukom skal utarbeide årsrapport i henhold til krav i *Reglement for økonomistyring* og R-115 fra Finansdepartementet. Årsrapporten skal beskrive måloppnåelse for virksomheten i henhold til de mål og resultatmål som er satt i tildelingsbrevet for 2023, samt andre relevante dokumenter. Årsrapporten behandles på etatsstyringsmøtet våren 2024. Årsrapport for 2023 skal foreligge i Helse- og omsorgsdepartementet og publiseres på Ukoms hjemmesider innen 15. mars 2024.

5.4 Virksomhetsplan for 2024

Virksomhetsplanen skal oversendes Helse- og omsorgsdepartementet til orientering, senest 1. mars 2024. Virksomhetsplanen skal også sendes elektronisk.

5.5 Styringskalender 2024

Rapportering/Møte	Tidspunkt
Rapportering til statsregnskapet for 2023	Januar/februar
Eventuelle innspill til Revidert nasjonalbudsjett 2024	16. februar
Frist for oversendelse av årsrapport, inkludert årsregnskap	15. mars
Etatsstyringsmøte våren 2024	Mars/april
Budsjettforslag fra Ukom for etatens driftsbudsjett for budsjetterminen 2024	19. april
Innspill til rammefordelingsforslaget 2025	26. april
Forslag til budsjettomtaler for Prop. 1 S for terminen 2025. Dokumentet skal følge mal fra Prop. 1 S (2023-2024).	24. mai
Avviksrapportering på oppdrag og budsjett. Rapporten skal inneholde nytt periodisert budsjett korrigert for eventuelle endringer i revidert budsjett 2024 og overføringer fra 2023 til 2024. Det skal rapporteres på regnskapstall og prognoser frem mot 31.12.2024. Rapporten inngår eventuelt i grunnlaget for utarbeidelse av Omgrupperingsproposisjonen for 2024.	20. september
Etatsstyringsmøte	Oktober/november
Innspill til satsingsforslag for budsjetterminen 2026	8. november

Med hilsen

Marianne Skjerven-Martinsen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Øystein Gjeste Ellingsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen

Statens undersøkelseskommisjon for helse- og
omsorgstjenesten
Postboks 0213 Skøyen
0213 OSLO

Deres ref

Vår ref
23/4431-

Dato
10. april 2024

Statsbudsjettet 2024 - Tillegg til tildelingsbrev nr. 1 - Tildeling av overførte midler

Helse- og omsorgsdepartementet viser til tildelingsbrev for 2024. Det er overført 536 000 kroner over kap. 749, post 21 i ubrukte midler fra 2023. Midlene tildeles Ukom for disponering i 2024.

(i 1000 kroner)

Kap.post	Tildeling hittil i år	Tillegg til tildeling	Ny tildeling
749.01	44 226	536	44 762

Med hilsen

Øystein Gjeset Ellingsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Magnus Malmgren
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Riksrevisjonen